



माध्यमिक शिक्षा बोर्ड राजस्थान, अजमेर
पाठ्यक्रम (Syllabus) सत्र -2025-2026

कक्षा- वरिष्ठोपाध्यायः

वर्ग : 2 अनिवार्य-वैकल्पिक-विषयः

विषय:- संस्कृतवाङ्मयः - 94

समयः	अंकाः	सत्रांकाः	पूर्णांकाः	न्यूनतम-उत्तीर्णांकाः
3:15 होराः	80	20	100	33

क्र.सं.	अधिगमक्षेत्रम्	अङ्काः
1.	लघुसिद्धान्तकौमुदी	30
2.	शिवराजविजयः (प्रथमविरामस्य द्वितीयो निःश्वासः)	10
3.	नीतिशतकम् - (51 तः 100 श्लोकपर्यन्तम्)	10
4.	अमरकोषः (मनुष्यवर्गः)	10
5.	अवकहडाचक्रम्	10
6.	रचनानुवादः	10

1. लघुसिद्धान्तकौमुदी -	30
(क) तद्धितप्रकरणम्	20
(i) रूपसिद्धि-सम्बन्धिनः प्रश्नाः	15
(ii) सूत्रव्याख्या-सम्बन्धिनः प्रश्नाः	05
(ख) भू-धातोः दशलकाराः	10
(i) रूपसिद्धि-सम्बन्धिनः प्रश्नाः	07
(ii) सूत्रव्याख्या-सम्बन्धिनः प्रश्नाः	03
2. शिवराजविजयः (प्रथमविरामस्य द्वितीयो निःश्वासः)	10
(क) सप्रसङ्ग-व्याख्या	05

(ख) कवि-परिचयः	02
(ग) विषयवस्तु-प्रश्नाः	03
3. नीतिशतकम् - (51 तः 100 श्लोकपर्यन्तम्)	10
(क) सप्रसङ्गव्याख्या भावार्थश्च	3 + 2 = 05
(ख) कविपरिचयः	02
(ग) विषयवस्तुप्रश्नाः	03
4. अमरकोषः (मनुष्यवर्गः)	10
(क) अतिलघूत्तरात्मक-प्रश्नाः	04
(ख) लघूत्तरात्मक-प्रश्नाः	06
5. अवकहडाचक्रम्	10
(क) अतिलघूत्तरात्मक-प्रश्नाः	04
(ख) लघूत्तरात्मक-प्रश्नाः	06
6. रचानुवादः -	10
(क) संस्कृतानुवादः	03
(ख) अशुद्धिसंशोधनम्	03
(ग) निबन्धलेखनम्	04

निर्धारितपुस्तकानि-

1. संस्कृतवाङ्मयादर्शः (द्वितीयो भागः)- माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर।
2. रचानुवादकौमुदी - डॉ.कपिलदेव द्विवेदी